

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **L. S.**, zastoupeného JUDr. Pavlem Tomkem, advokátem se sídlem Karlovy Vary, Polská 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Karlovarského kraje**, se sídlem Karlovy Vary – Dvory, Závodní 353/88, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 1. 2014, č. j. 4534/DS/13-3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni z 31. 7. 2014, č. j. 57 A 5/2014 – 40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

Magistrát města Karlovy Vary (dále jen „*správní orgán I. stupně*“) usnesením ze dne 15. 11. 2013, č. j. 12151/OD/13/Rsz, zastavil podle § 66 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, řízení o udělení řidičského oprávnění skupiny B a o vydání řidičského průkazu, neboť žalobce v určené lhůtě neodstranil podstatné vady žádosti týkající se prokázání jeho obvyklého bydliště na území České republiky.

Krajský úřad Karlovarského kraje (dále též „*žalovaný*“) rozhodnutím z 8. 1. 2014, č. j. 4534/DS/13-3, zamítl odvolání žalobce a potvrdil usnesení správního orgánu I. stupně.

Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 31. 7. 2014, č. j. 57 A 5/2014 – 40, zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného s odůvodněním, že řidičské oprávnění lze udělit toliko zahraničnímu žadateli, který má obvyklé bydliště na území České republiky, to však žalobce neprokázal.

II. Kasační stížnost

Žalobce (dále též jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku Krajského soudu v Plzni kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Napadený rozsudek je dle jeho názoru nepřezkoumatelný podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Stěžovatel nesouhlasí předně s důvody, pro které krajský soud neprovedl navržené listinné důkazy - potvrzení o přechodném pobytu, výpis z živnostenského rejstříku, potvrzení o závislé činnosti v Německu. Podle jeho názoru vyložil Krajský soud v Plzni v rozsudku své úvahy jen nedostatečně, jeho rozhodnutí není přesvědčivě odůvodněno a je proto nezákonné a protiústavní.

Ke kasačnímu důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. stěžovatel uvedl, že krajský soud nesprávně vyložil rozhodné pojmy. Nejvyšší správní soud by proto měl předložit Soudnímu dvoru Evropské unie předběžnou otázku na výklad a prokazatelnost pojmů „obvyklé bydliště“, „osobní vazby“, „profesní vazby“ žadatele o řidičský průkaz dle článku 12 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES o řidičských průkazech.

Stěžovatel dále rozsudku vytýká vadu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. K tomuto důvodu namítá, že žalovaný nesprávně zastavil řízení, aniž byly splněny podmínky podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu.

Stěžovatel svou argumentaci založil na tom, že obvyklé bydliště se podle § 92 odst. 4 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, prokazuje demonstrativně vyjmenovanými doklady (např. potvrzením o přechodném pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, výpisem z katastru nemovitostí potvrzujícím vlastnická práva k nemovitosti, nájemní smlouvou). Stěžovatel uvedl, že ve správním řízení předložil potvrzení o přechodném pobytu cizinců na území České republiky, potvrzení o registraci na finančním úřadu, kopii záznamu o výměně 50 EUR, výpis ze živnostenského rejstříku, potvrzení o přechodných pobytech na území České republiky s pobytem od 20. 8. 2012 na adrese R. a dále s pobytem od 5. 11. 2012 na adrese Č. v K. V. Dále tvrdí, že jeho přechodný pobyt je faktický. Podle stěžovatele bylo takto v řízení prokázáno jeho obvyklé bydliště ve smyslu § 2 hh) bod 2 zákona o silničním provozu, neboť pobývá na území 2 států Unie a za účelem pobytu a podnikání se vrací na území České republiky.

Žalovaný ve vyjádření setrval na svém názoru, odkázal přitom na odůvodnění žalovaného rozhodnutí a na své vyjádření k žalobě z 26. 2. 2014.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti. Z odůvodnění rozsudku je zřejmý závěr Krajského soudu v Plzni, že ve věci byla prokázána

pokračování

existence vazeb stěžovatele k území Německa, a proto formálně předložené doklady nemohou prokázat jeho osobní vazby k území České republiky. Strohý závěr krajského soudu o bezvýznamnosti navržených důkazů pro další posouzení a hodnocení důvodnosti žaloby je v těchto souvislostech pro Nejvyšší správní soud naprosto logický, srozumitelný, dostatečně odůvodněný a přezkoumatelný. Nejvyšší správní soud současně neshledal ani jinou vadu způsobující nepřezkoumatelnost rozsudku. Rozsudek je i jako celek srozumitelný, je z něj patrné, jak krajský soud o věcných otázkách uvážil, odůvodnění je v souladu s výrokovou částí rozsudku. Nejvyšší správní soud tedy *ex officio* (srov. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.) nezjistil žádnou jinou vadu řízení před soudem, a proto uzavírá, že kasační stížnost je ohledně tvrzených vad podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nedůvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti dále vznáší námitky podřaditelné ke kasačnímu důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

K podnětu stěžovatele, aby Nejvyšší správní soud položil předběžnou otázku Soudnímu dvoru Evropské unie, lze uvést tolik, že Soudní dvůr Evropské unie ve svých rozhodnutích (zejm. C-283/81, Srl CILFIT and Lanificio di Gavardo SpA v. Ministry of Health, [1982] ECR 3415 či C-495/03, Intermodal Transports BV v Staatssecretaris van Financiën) formuloval doktrínu *acte clair*, podle níž za situace, kdy je řádná aplikace komunitárního práva natolik zřejmá, že nedává žádný prostor pro rozumné pochybnosti (zejm. výklad a správná aplikace komunitárního práva jsou naprosto zjevné), není třeba požádat o interpretaci komunitárního práva Soudní dvůr. Tuto doktrínu aplikuje při své rozhodovací činnosti i Ústavní soud (srov. např. usnesení ze dne 15. 2. 2010, č. j. I. ÚS 2553/07-2, ze dne 17. 9. 2008, sp. zn. I. ÚS 1324/08, oboje dostupné na <http://nalus.usoud.cz/>).

Soudní dvůr ve vztahu k podmínce obvyklého bydliště opakovaně vyložil, že je nezbytné, aby žadatel prokázal své skutečné bydliště na území toho členského státu, kde požaduje získání řidičského oprávnění. Pojem obvyklé bydliště ve smyslu čl. 12 směrnice tedy Soudní dvůr vykládá jako reálný a faktický stav, nikoliv jako stav pouze evidovaný a formální - srov. zejména rozsudek Soudního dvora ze dne 26. června 2008 ve spojených věcech C-329/06 a C-343/06 Arthur Wiedemann proti Land Baden-Württemberg a Peter Funk proti Stadt Chemnitz. Na tomto závěru Soudní dvůr setrval i v dalších věcech - srov. např. rozsudek Soudního dvora ve věci C-467/10 a rozsudek z 25. 6. 2015 ve věci C-664/13.

Na uvedená východiska komunitární úpravy navázal Nejvyšší správní soud rovněž ve své judikatuře, kdy se interpretací pojmů obvyklého bydliště a osobních či profesních vazeb žadatele podrobně zabýval zejména v rozsudku z 13. 11. 2013, č. j. 6 As 47/2013 - 68 (srov. zejména odstavce 11, 16, 17 a 19 cit. rozsudku, obdobně též rozsudky Nejvyššího správního soudu z 28. 11. 2014, č. j. 4 As 204/2014 - 29, z 29. 4. 2015, č. j. 2 As 5/2015 - 30, z 27. 2. 2015, č. j. 7 As 287/2014 - 27, z 10. 2. 2015, č. j. 6 As 273/2014 - 27 a další). Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku taktéž vyložil, že obvyklé bydliště je místo, kde se osoba obvykle zdržuje z důvodů osobních nebo profesních vazeb popř. z důvodů osobních vazeb vyplývajících z úzkých vztahů mezi touto osobou a místem, kde bydlí.

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů proto pochybnosti o výkladu pojmu obvyklého bydliště nemá. Námitku a s ní související podnět stěžovatele shledal neodůvodněnými.

Nejvyšší správní soud k namítanému důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. předesílá, že zastavení správního řízení podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu, je namístě tehdy, pokud žadatel v určené lhůtě neodstraní podstatné vady žádosti, které brání pokračování v řízení.

Presvědčivé prokázání podmínky obvyklého bydliště je přitom zcela zásadní náležitostí žádosti zahraničního žadatele o řidičské oprávnění, resp. o řidičský průkaz, nesplnění této podmínky znamená překážku udělení tohoto oprávnění, nebo jeho pozdější odebrání. Tyto negativní následky vyplývají rovněž z požadavků komunitární úpravy, jak je zřejmé mj. z rozsudku Nejvyššího správního soudu z 13. 11. 2013, č. j. 6 As 47/2013 – 68. Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku připomněl, že směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES, v důsledku negativních zkušeností při vydávání řidičských průkazů v článku 7 již výslovně uložila členským státům povinnost zajistit následné odebrání či zrušení oprávnění řízení osobám, o kterých zjistí, že nesplňují podmínky pro vydání řidičského průkazu podle článku 7 odst. 1 (mj. podle písm. e) - neprokázání obvyklého bydliště na území členského státu vydávajícího průkaz nebo nedoložení, že už tam alespoň šest měsíců studují.

Podle § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu konkrétně platí, že obvyklé bydliště na území České republiky, pokud fyzická osoba nemá na území České republiky trvalý pobyt, je místo na území České republiky, kde fyzická osoba pobývá alespoň 185 dnů v kalendářním roce z důvodů osobních vazeb, a popřípadě zároveň i z důvodů podnikání, výkonu jiné samostatně výdělečné činnosti nebo závislé práce na území České republiky, nebo kde pobývá z důvodu osobních vazeb a pravidelně se na toto místo vrací, ačkoliv podniká, vykonává jinou samostatně výdělečnou činnost nebo závislou práci v jiném státě, není-li výkon takovéto činnosti v jiném státě omezen na dobu určitou.

Z ustanovení § 2 písm. hh) a § 92 odst. 4 písm. d) /obdobně též z § 109 odst. 8 písm. g)/ zákona o silničním provozu dále vyplývá, že zahraniční žadatel obvyklé bydliště na území České republiky prokazuje, možné listinné důkazy jsou zde uváděny pouze příkladmo a připouští se i návrh jiného důkazního prostředku.

Stěžovatel ve správním řízení společně se žádostí o udělení řidičského oprávnění předložil výpis z živnostenského rejstříku, který osvědčuje živnostenské oprávnění stěžovatele s místem podnikání na adrese „Č., K. V.“ (vznik oprávnění 29. 5. 2013), potvrzení o přechodném pobytu na území České republiky na adrese „K. V.-R., Č.“. Stěžovatel k žádosti dále předložil kopii dokladu o výměně 50 EUR v peněžním ústavu dne 27. 6. 2013, dokument s textem „*podani registrace na FU S. L.*“ opatřený razítkem Finančního úřadu Karlovarského kraje, územního pracoviště Karlovy Vary z 12. 6. 2013, a kopii německého občanského průkazu s vyznačeným místem pobytu „B., T.“.

Správní orgán I. stupně měl na základě těchto podkladů pochybnosti, zda stěžovatel splňuje podmínku obvyklého bydliště, a proto jej vyzval k prokázání této skutečnosti.

pokračování

Stěžovateli stanovil lhůtu do 15. 8. 2013 a usnesením z 25. 7. 2013, č. j. 12151/OD/13-2/Rsz, přerušil řízení do doby získání všech podkladů pro udělení řidičského oprávnění skupiny B nezbytných pro vydání rozhodnutí ve věci, včetně získání informací ze strany Spolkového úřadu, dopravního inspektorátu Flensburg-SRN. Stěžovatel na tuto výzvu fakticky už nijak nereagoval, pouze se odvolal proti přerušení řízení - důvodnost výzvy a souvisejícího přerušení řízení následně žalovaný k odvolání stěžovatele potvrdil. Žalovaný proto vycházel ze skutkových zjištění, která ve věci dále učinil sám. Z následného sdělení německé strany vyplynulo, že stěžovateli bylo v Německu řidičské oprávnění odebráno 3. 8. 2001, nové udělení řidičského oprávnění mu bylo zamítnuto dne 6. 10. 2003, neboť stěžovatel nedoložil kladný psychologický znalecký posudek. Německá strana žalovanému rovněž sdělila, že stěžovatel měl životní základnu v Německu na adrese trvalého pobytu. Tato skutečnost vyplývá ze sdělení starosty obce Tostedt a policie Tostedt, která provedla šetření u zaměstnavatele a u manželky stěžovatele. Policie Tostedt takto zjistila, že stěžovatel je stále zaměstnán na plný úvazek u společnosti Thorex v Tostedtu, dále, že oba manželé tam stále bydlí a že manželka stěžovatele jen neurčitě uvedla, že se chystají přestěhovat do České republiky. Ministerstvo vnitra České republiky současně zjistilo, že na adrese přechodného pobytu stěžovatele se nachází dům, v jehož přízemí je provozovna pekárny a prodejna nábytku. Na schránce je dlouhý seznam osob – cizinců, v době kontroly nebyl v místě zastížen ani jeden. Dle zjištění ministerstva vnitra měla být část domu provozována německou společností jako ubytovna. Podle názoru Nejvyššího správního soudu jsou tyto skutečnosti nesporné, stěžovatel je později nijak nezpochybnil, resp. je nevyvrátil jinými důkazy, přestože tak mohl učinit alespoň v odvolacím řízení.

Nejvyšší správní soud přitom musí odmítnout obsáhlou argumentaci stěžovatele, který je toho názoru, že své obvyklé bydliště dostatečně prokázal předloženými doklady. Nejvyšší správní soud již v rozsudku z 12. 2. 2015, č. j. 7 As 287/2014 – 36, konstatoval, že formalizované doklady samy o sobě automaticky neprokazují materiální pobyt stěžovatele na území České republiky. Krajský soud v Plzni v této souvislosti zcela přílehavě vyložil, že např. samotné doložení vlastnického práva nebo nájemní smlouvy k nemovitosti neznámá, že ji žadatel skutečně užívá; obdobně též předloží-li žadatel výpis z živnostenského rejstříku, neznámá to, že v místě podnikání skutečně podniká. Poslední platí obzvláště u stěžovatele, který v místě přechodného pobytu na území České republiky nebyl zastížen, přestože zde měl provozovat výdělečnou činnost.

Z uvedeného vyplývá, že podklady, které k žádosti předložil stěžovatel, jednoznačně neobstojí ve srovnání se skutkovými zjištěními, která ve věci učinil žalovaný. Nejvyšší správní soud se proto zcela ztotožnil se závěrem Krajského soudu v Plzni i se žalovaným a je toho názoru, že stěžovatel neprokázal své osobní a profesní vazby k území České republiky a tedy ani podmínku zdejšího obvyklého bydliště.

Uvedený způsob prokazování obvyklého bydliště zahraničního žadatele podle Nejvyššího správního soudu obstojí i ve srovnání se závěry rozsudku Soudního dvora z 25. 6. 2015 ve věci C-664/13 VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija“, Latvijas Republikas Satiksmes ministrija proti Nīmanis. Podstatou předložené otázky lotyšským soudem totiž bylo, zda je v rozporu s komunitární úpravou, pokud jediným prostředkem k prokázání obvyklého bydliště v Lotyšsku je ohlášené bydliště této osoby (místo vedené v evidenci obyvatel pozn. Nejvyšší správní soud). Soudní dvůr Evropské unie v této věci v rozsudku poté vyložil, že „*taková právní úprava upřednostňuje skutečnost, která neodráží veškerá kritéria uvedená v článku 12 směrnice 2006/126, neboť vylučuje všechny ostatní skutečnosti*

vypovídající o situacích uvedených v tomto článku“. Česká vnitrostátní právní úprava oproti dotčené lotyšské úpravě však zahraničního žadatele obdobným způsobem v prokázání obvyklého bydliště neomezuje; žadatel je navíc oprávněn prokázat své reálné obvyklé bydliště libovolnými důkazními prostředky, které uzná za vhodné.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že vady zjišťování skutkového stavu před správním orgánem nezjistil. Ani tato kasační námitka tedy není důvodná.

Z vyložených důvodů Nejvyšší správní soud se s námitkami stěžovatele neztotožnil a kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.)

IV. Náklady řízení

Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti vychází z ustanovení § 60 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Procesně úspěšný žalovaný právo na náhradu nákladů v řízení o kasační stížnosti neuplatnil a ani ze spisu nevyplynuly náklady přesahující běžný rámec výdajů na jeho administrativní činnost, Nejvyšší správní soud proto žalovanému náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 9. července 2015

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu